

รายวิชา คณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์

อัปเดตแพตช์ระบบ ปฏิบัติการมนุษย์: วิวัฒนาการของตัวเลข

ผู้สอน: นายเอกพงษ์ กิจนุกรณ์ (อาจารย์เอก) |
กลุ่มเป้าหมาย: ปวช.2/3 สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล

ปัญหาแรกของมนุษยชาติ

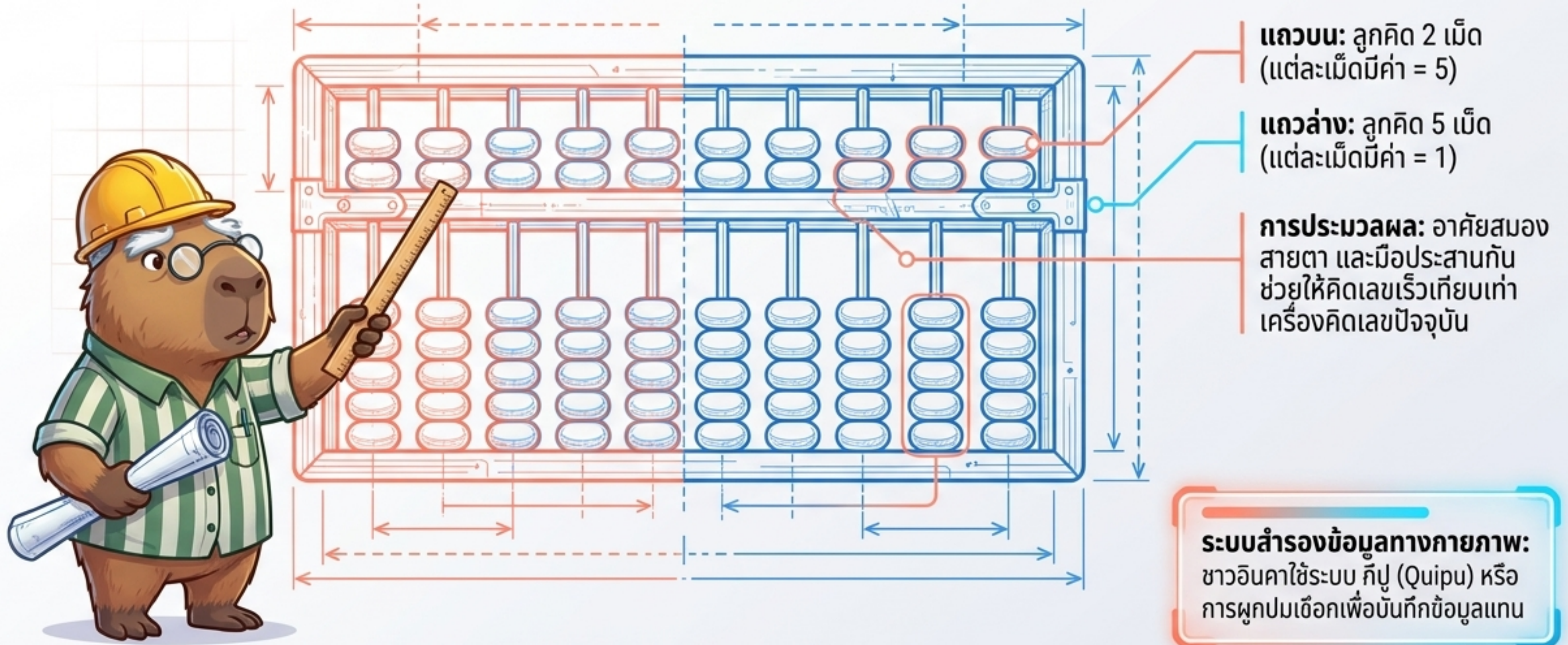
การนับแบบ 1 ต่อ 1 (เช่น นิ้วมือ 1 นิ้ว แทนสัตว์ 1 ตัว)
ไม่เพียงพอเมื่อข้อมูลมีจำนวนมากขึ้น

อัปเดต 1.0: อุปกรณ์เก็บข้อมูลชิ้นแรก

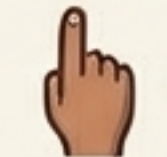
กระดูกอูซังโก (อายุ 12,000-50,000 ปี) ค้นพบที่คองโก มนุษย์ใช้
เครื่องหมายนับ (Tally Marks) เพื่อบันทึกข้อมูลและแก้ปัญหาคความจำ

ฮาร์ดแวร์ประมวลผลยุคบุกเบิก

บักของระบบดั้งเดิม: ปัญหา UI ที่ซับซ้อน

อียิปต์โบราณใช้สัญลักษณ์วาดรูปแทนจำนวน
เมื่อข้อมูลใหญ่ขึ้น การเขียนจึงยุ่งยากและไร้มาตรฐาน

 = 10   = 100   = 10,000

! สรุป: เปลี่ยนพื้นที่จัดเก็บ
และประมวลผลซ้ำ!

แพตช์ 2.0: สถาปัตยกรรมระบบเลขฐาน

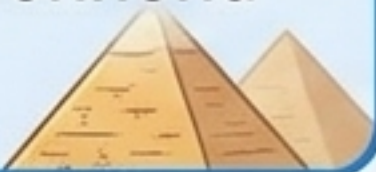

อารยธรรมอียิปต์

ฐาน: 10

สัญลักษณ์:
อักษรภาพ
(Hieroglyphs)

จุดเด่น:
การนับแบบพื้นฐาน
อาศัยการบวกทดกัน

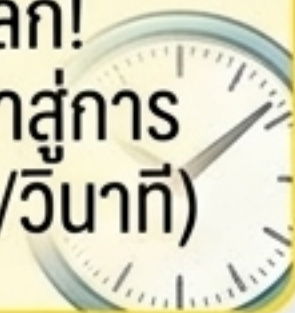

อารยธรรมบาบิโลน

ฐาน: 60

สัญลักษณ์:
อักษรลิ่ม
(Cuneiform)

จุดเด่น:
ระบบแรกของโลก!
แม่นยำสูง นำมาสู่การ
แบ่งเวลา (นาทีก่อน/วินาที)

อารยธรรมมายา

ฐาน: 20

สัญลักษณ์:
จุด, ขีด,
และเปลือกหอย

จุดเด่น:
คำนวณปฏิทินและ
ดาราศาสตร์ขั้นสูง

UX Design ฉบับชาวมายา: การคำนวณแนวตั้ง

ชาวมายามีระบบคณิตศาสตร์ที่ก้าวหน้ามาก
โดยใช้สัญลักษณ์จากรธรรมชาติเพียง 3 อย่าง และ เรียงจากล่างขึ้นบน

สัญลักษณ์	
●	จุด = 1
—	ขีด = 5
	เปลือกหอย = 0 (แนวคิดเรื่องความว่างเปล่าที่ล้ำยุค)

ชั้นบน: 400
(เช่น 1 จุด = 400)

ชั้นกลาง: 20
(เช่น 2 จุด = 40)

ชั้นล่าง: 1
(เช่น 1 ขีด = 5)

ผลรวม = 445

Fatal Error: ความสับสนของตำแหน่งข้อมูล

6

คือ 61?

1

6

หรือคือ 601?

1

ก่อนมีเลขศูนย์ ชาวสุเมเรียนและบาบิโลนใช้ การเว้นวรรค เพื่อบอกตำแหน่งที่ว่างเปล่า แต่ทำให้เกิดความสับสนในการส่งข้อมูลพื้นฐาน! ไม่สามารถแยกแยะระหว่าง 61 กับ 601 ได้อย่างชัดเจน

แพตช์ 3.0: เลขศูนย์ ฤกษ์แจสำคัญของอัลกอริทึม

6[0]11

ค.ศ. 628: พรหมคุปต์ (Brahmagupta)
นักคณิตศาสตร์ชาวอินเดีย นิยามให้ 0 เป็นตัวเลขที่มีสมบัติ
ทางคณิตศาสตร์ (บวก ลบ คำนวณได้) เป็นครั้งแรก

ศูนย์ทำหน้าที่เป็น Placeholder (ตัวบอกตำแหน่ง)
เปลี่ยนความว่างเปล่าให้กลายเป็นแกนหลัก
ที่ทำให้วิศวกรรมและการคำนวณขั้นสูงเป็นไปได้

Data Routing: การกระจายตัวของระบบอินดู-อาร์บิก

Local Patch Notes: สายวิวัฒนาการเลขไทย

อักษรปัลลวะ (อินเดียใต้)

อักษรเขมรสมัยก่อนเมืองพระนคร
(รับอิทธิพลมาเต็มๆ ช่วงพุทธศตวรรษที่ 9-14)

อักษรเขมรสมัยเมืองพระนคร
(พัฒนาเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง)

เลขไทยสมัยสุโขทัย
(พัฒนาต่อยอดจนกลายเป็นเลขไทยในปัจจุบัน)

การออกแบบ UI แบบไทย: พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

พ.ศ. 1826: พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์ตัวอักษรและตัวเลขไทย โดยดัดแปลงมาจากอักษรขอม (ซึ่งรับมาจากเทวนาครี/ปัลลวะอีกทอดหนึ่ง)

ลายเส้นมีความประณีต
อ่อนช้อย พลั้วไหว

แม้ในจารึกจะพบตัวเลขไม่ครบ 10 ตัวในตอนแรก
แต่ระบบก็ถูกออกแบบมาอย่างเป็นเหตุเป็นผลจนสมบูรณ์

จากอดีตสู่ดิจิทัล: ทำไมอัลกอริทึมโบราณถึงสร้างโลกปัจจุบัน?

บาบิโลน (Base 60): ให้กำเนิด เวลา (60 วินาที / 60 นาที) ที่เราใช้ใช้ระบบ Server ปัจจุบัน

00:10	- 60:10
02:25	- 23:31
00:33	- 80:20
00:16	- 10:55
00:16	- 10:14

มายา (Base 20): ให้กำเนิด ปฏิทิน และการเรียงลำดับข้อมูล Database เชิงเวลา

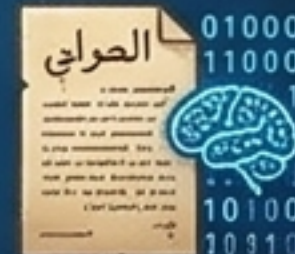

อินเดีย/อาหรับ (Base 10 & Zero):

ให้กำเนิด ระบบการเงิน และโครงสร้าง Data พื้นฐาน

พีชคณิตของ อัลเคาะวาริซมี + เลข 0:

ให้กำเนิด ระบบเลขฐาน 2 (Binary 0 และ 1) ซึ่งเป็นหัวใจหลักของ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี AI

ทุกโค้ดที่เราเขียน ทุกโปรแกรมที่เราใช้ ล้วนต่อยอดมาจากการ **อัปเดตตัวเลข** ของบรรพบุรุษ!